

ŠAROLIKA LEPEZA REČI

decembar 2015.

● Poruka pisca

Branka Gajović
LJUBAV ĆE PROMENITI SVET

U strahovladi poremećenog uma svetskih moćnika pogonsko gorivo za njihov razulareni način života jeste zlo, ogoljeno zlo.

U gluvoći razuma da se zlu odupre najveći je poraz upravo te pameti što se prodaje za šaku dolara, što, zbog pohlepe ili slave, beži pod skute beščašća.

Združeni, platiše i plaćenici deluju obesno, oholo, nezasito, zarad vlastite koristi. Oni uništavaju sve lepo i dobro na ovoj planeti jer nisu sposobni da žive za druge. Oholost im je zatrla seme ljubavi, pa su izgubili sposobnost da vole bližnje, da vole bilo koga. Njihovoj duši nema spasa ni na ovom ni na onom svetu.

A spasenje je tako jednostavno – primanje mudrosti starca Zosime (junaka Dostojevskog) kao nauk: „Pred ponekom mišlju staneš, pa se zapitaš: *Da li treba silom pobeđivati, ili smernom ljubavlju?* Svagda odluči ovako: *Pobediću smernom ljubavlju.*“

Da, mili moji, ljubav će pobediti zlo i promeniti svet!

Da ovu tmurnu poznu jesen učinim lepšom, vreme je da malo zatupim oštricu svog pera, da primirim svoj „kritički nerv“ spram haosa sveopšteg bezakonja u kojem živimo. Dakle, vreme je da vam, umesto kritičke reči, ponudim smiraj uz jedno poglavlje iz mog četvrtog romana **Zna Zemun**.

Ali pre toga, za sve vas koji dotični roman niste pročitali i za sve vas koji još niste dokučili da život nije san ako nemate o kome da sanjate, evo samo delića iz recenzije književnog kritičara Srbe Ignjatovića: „Melanholični jesenji štimung, dat kroz prethodni opis, ovim je dodatno osmišljen i potkrepljen. U isti mah smo neosetno uvedeni na scenu zbivanja što će upravo uslediti – a sva su ukorenjena u zemunskom prostoru i krajoliku – s tim što će ona (zbivanja), logičnom i zasnovanom „tehtnikom“ reminiscencije, neprestano bivati protkana i povracima u minulo.“

Odlomak iz knjige **Zna Zemun**, četvrtog romana Branke Gajović
(*Čigoja*, Beograd, 2013, str. 257–268)

Devet je sati i petnaest minuta. Na nebu punom galebova, čije kričanje uznemirava retke šetače, oblacima zasenčeno sunce blaži sumornu odoru Zemuna. Jutro je prohladno. Pomalo setno. Za Petra, puno nade. Osećaj bliskog susreta s Borkom lebdi u zraku.

Evo, već čitav sat ugledni lekar šeta zemunskim kejom. Zagledao se u reku, u njenim talasima nazire tragove prohujalog vremena. Očaran lepotom rečnog krajolika, divi se prostoru širokogrudom za sve žitelje drevnog grada, uživa u njegovom uspavanom vremenu, i, ne hajući mnogo za radoznale poglede prolaznika, traži otiske vlastite prošlosti.

Treći dan zaredom Petar obilazi mesta na koja se tamo, u belom svetu, gde vlada monotonija života, u mislima redovno vraća – kad god ga škole uspomene.

Igrom slučaja, u rodnom gradu, eto, boravi duže no što je planirao. U Zemunu je proživio svoje najlepše godine – detinjstvo i ranu mladost. U Zemun bi se „na kraju puta“ zasigurno i vratio. Nenadan obrt stvari u vezi s Borkom ubrzao je komešanje u njegovom razmišljanju. Sada više nije siguran kakve će odluke na koncu doneti.

Prilikom svakog dolaska u Zemun, kej je za njega bio neizbežna tačka, prostrana pozornica njegove životne drame, neodvojiva od njegove sudbine. I ovoga puta, završnica „komada“ krenuće s keja.

Vetrom razvejani oblaci razvlačili su se preko nebeskog sivila iznad ustalasanog Dunava. „Kako je svež vazduh u ovo nedeljno jutro“, izustio je Petar. Nešto je morao da kaže da bi zaustavio iznenadno drhtanje tela. Sa ustima zgrčenim u bolnu grimasu, primakao se ivici nasipa, zagledao u daljinu. Pokušavao je da pogledom dopre preko Dunava, do šume iz čije se zlačane dubine u ranu jesen obično pomaljaju visoke krošnje prekrasnih boja. Ove jeseni, međutim, ćilibarske boje rita zatomila je jutarnja izmaglica. Senka jedva primetne sete pređe mu preko lica. Sredovečni čovek natraške se udalji od prvog reda klupa uz reku.

Morao je da se zadovolji drugačijim prizorom. Stao je da osluškuje šum vetra koji je strujao kroz ogolele grane visokog drveća, usredsredio se na ptice što su se jurile u letu, i duboko udisao vazduh obojen niskim bledim suncem... Osećao je miris dunavske vode što je nabirala rečno dno prekriveno peskom i muljem... Odupirao se potrebi da o nečem ozbiljnijem razmišlja. Sve dok zvono s obližnje crkve nije izbilo deset puta, i zvuk se njegov nije rasuo gore među galebove, Petar je imao vremena da razmišlja o sumornoj prolaznosti godišnjih doba. Istinu o prolaznosti života, međutim, još nije bio spreman da pretrese. Ali, osećao je:

stareći, čovek neminovno postaje staromodan; živeći zatočen samozavaravanjem u tuđini, čovek se življe seća svoga porekla, svoje otadžbine, svojih korena.

Uprkos odsustvu želje da se suoči s kobnim nesporazumom između realnosti i iluzije, jedno opsesivno pitanje nikako ga nije napuštalo: „Zašto su se neki ljudi vratili rodnoj grudi odakle su jednom, mislili su, zauvek otišli, pobjegli u beli svet?“ U stručnim knjigama i u najboljim uzorima književnosti Petar je tražio odgovor na ovo pitanje što ga uznemirava punih deset godina. Izgleda da, konačno, sve nostalgicare „kući“ vuče nešto mnogo dublje od neprolazne žudnje, od čiste ljubavi prema zavičajju. Vuče ih turobno saznanje da tamo gde su odbegli ne postoji nikakva mogućnost da pobjegnu i od sebe samih.

Petar stoji nem pred vodom. U nozdrvama ga golica opor miris Dunava. Po ko zna koji put ovaj se rođeni Zemunac pita: „Zašto volim Zemun? Kada ga najviše volim?“ Umesto vlastitih odgovora, vraćaju mu se Radetovi stihovi o lepoti Zemuna u proleće, oni simpatični stihovi kojih se setio dok mu je Rosa pripovedala o Kosti i Mari Padobranki.

Jednako lepa sećanja na leta provedena s Borkom na Gardošu i na Lidu, takođe, ga uznemiravaju. Ah, ta leta! Duga, topla, vrela, kad se užarena lopta zaustavi nasred neba, tokom kojih se „pregrejani“ Zemunci masovno „sele“ na Veliko ratno ostrvo; ili kratka, kišna, vlažna, tokom kojih se samo odvažni pojedinci šetaju gradom i kad se ispod ogromnih olujnih oblaka smrklo sunce zavuče u duboke nabore nebeskog svoda.

Nikako da se odluči ni kad je njegov zavičajni grad leti najlepši. U koje doba dana? *Da li u praskozorje, dok se još ne razdani, dok žitelji lepe varoši još uvek spokojno spiju, ili se u svojim vrelim posteljama vrpolje, i bude, i od daha novog dana uzaludno kriju? Da li u svanuće, kad na pijaci piljari svežu robu po tezgama nižu, a zora im obećava jutro puno para i radosti? Da li u po dana kad se centar grada ispuni svetom i Glavna ulica zavrvi od mladosti? Da li kad senke postaju sve duže, kad umorno sunce zrake koso lije, kad sat sa zvonika drevne crkve lenjo krene popodnevene ure da kuca i bije? Da l' u predvečerje kad se osipa svetlost dana, a on u svom malom čunu leži i sa tihe reke u pravcu nekom gleda kako uspavano sunce svojim rumenilom paperjaste oblačiće obliva i na obzorju dalekom umireno seda? Da li kad sunce na zalasku sa reke na Gardoš svoje poslednje odsjaje baca, a tamo, na bregu, načičkane kućice stare, već uveliko obavijene plavetnilom sumraka ranog, za lepotu sunca što se gasi više i ne mare? Da li u suton kasni dok na gardoškom visu stoji setno zagledan u reku, iznad koje senke retkih oblaka u rumene magle beže, dok se jato glasnih ptica u ritska gnezda smešta i lagano leže? Da l' kad iza kule pun mesec proviri, pa se nebo ospe nebosjajem zlatnim, il' kad se na bregu razigraju svici pa ljubavnih parova utišaju krici? Da l' u sitne sate, dok u bujnom parku glavnom stazom hodi, a njemu se čini da ga neko tiho po imenu zove, il' dok lunu mladu zaklanjaju krošnje a on bi da*

utre stazičice nove? Da li... Da li... Da li mu fali ono leto kad je Borku prvi put poljubio?

Nažalost, sada je jesen. U prirodi. I u Petrovom životu.

Jesen na keju može biti različita.

Može biti jedva čujna – kad utihne vetar i uteknu ptice, neopali listak kad njiše se i diše, kad jutarnja magla nehajno se vuče dok kiša rominja i Dunav romori, a crkveno zvono prigušeno tuče.

Može biti baš bučna – kad nad stazom pustom i granama golim otvara se nebo, silnu vodu sune, pa valovi snažni polupraznu luku zapljuskuju besno na kiši što lije, a korita dance zamucene reke krupan šljunak grebe, besomučno rije...

„Bože, kako i ružna jesen može biti lepa!“, ote se Petru.

Jesen ovog novembarskog dana, siva i sumorna, ne budi optimizam, a Petar se ipak nečem lepom nada. O tome svedoče titraji osmeha na njegovom licu. Obrisi lakog uzbuđenja ne mogu se skriti. U njegovim otvorenim očima, u kojima se ogleda jesenje nebo, komešaju se slatke senke snova.

Pun nekakve mladičke nadobudnosti, Petar gleda na sat. Poranio je. Borka je uvek tačna. Stići će kako je dogovoreno. U to ne sumnja. Još ima vremena do susreta s njom.

Samo još zima predstoji do novog ciklusa. A koliko će još krugova priroda morati da okrene da bi Petar prihvatio očiglednu zakonitost ovozemaljskog života: sve zemno neumitno prolazi, a *staro se u novom ruhu* iznova rađa? Sve je *drugačije*, a ipak *isto*. *Drugačije* je samo privid, obmana čula, odsev puste želje il' opsena nade, a *isto* je neminovnost, vasseljensko poravnanje, volja *Tvorca* što motri s visina. Jer, *isto* je beskonačno, a *drugačije* prolazno.

Zašto Petra lomi upravo ta misao u ovom odsudnom času iščekivanja i nestrpljenja? Zato što je konačno pronikao u smisao vlastitih postupaka, konačno i do kraja posumnjao u tačnost nametnutih ili prihvaćenih istina? Zato što ne može da se oslobodi prošlosti i sećanja na nju, ili zato što mu je duša potresena predosećanjem budućnosti i njenim predviđanjem? Valjda je dokučio odgovor: napokon misli i na budućnost. Na budućnost koja nije zapisana u zvezdama.

Zalud mu je da veruje u sudbinu – „Svaka ljudska duša donosi sa sobom na svet čitavu ljudsku prošlost, u tragovima“, kako vele učeni. Verovanjem u sudbinu čovek sa sebe skida odgovornost za sopstveno spasenje. Kako Petar da se spase? Kada je polazio u tuđinu, mislio je samo na uspeh i na novac. A sada, kada je ovenčan slavom, kada je bogat, zapao je u krizu izobilja i izgubio unutarjni mir. Izgleda da mu teška borba za spasenje tek predstoji. Možda je, za početak, dobro da se vrati razmišljanju o prirodi, i o godišnjim dobima što se na beskrajnoj traci vremena ciklično smenjuju, u nedogled.

I što bi se plašio zime? Koliko ih je samo preživeo na svom voljenom Gardošu! Na tom čarobnom bregu, on i Borka, šćućureni jedno uz drugo, znali su

da na škrtom zimskom suncu vode rasprave o kosmosu i čoveku, ili da se, tokom zatišja između vejavica, upuste u žučne razgovore o večnoj ljubavi, a potom svoje zađevice okončaju u strasnom zagrljaju. „Ludo – mlado!“, rekli bi stari. Al' tako je zaista bilo.

Bila je to topla ljubavna igra, puna poljubaca, čiji prasak ni fijukanje severca nije mogao da zagluši.

Dovoljni jedno drugom, grejani vatrom iskrene ljubavi, Petar i Borka nisu se plašili zime, iako je ona ponekad baš umela da pokaže zube. Držeći se za ruke, krčeći sebi put kroz rojeve snežnih pahuljica što su vitlale oko njihovih glava i lepile im se za trepavice, kretali bi s keja prema Nikolajevskoj crkvi, pa otuda pustim uličicama žurnim korakom zapucali uz strminu, usput posrćući od jakog vetra, a onda od Visoke do Kule klizavim basamcima. Nisu se hvatali za ledenu gvozdenu ogradu stepeništa, leti uglačanu od silnih ruku... Povremeno bi na odmorištu zastajali i okretali se prema varoši, uzimali dah, potom lagano nastavljali do kraja uzvišenja. Zasjepljeni snažnim zasipanjem pahulja, usporavali bi kretanje, teško stupali znanim puteljcima, upadali u sneg do kolena, pokušavali da se izbave udevajući svoje stope u one već ugažene, skoro zavejane...

Ponekad je sa reke po čitavom keju gmizala magla. Prekrivala je obalu i staze, dosezala do samog vrha brega, i po njemu prosipala tanke bele niti k'o zaperke sede. Zaposedala je krnje rondele i obližnje groblje, nadvisivala Kulu, i pod svoje skute skrivala krovove malih kuća u podnožju.

Svega se Petar seća. Svake zime. I svaku je voleo.

I onu pitomu – kad sunce začilji, il' zažmiri, kada kroz retko pramenje magle komadić neba smelo proviri, kad prva pahulja otud krene, a on, sav ushićen i veseo, iz slatkoga sna se prene, kad mu na čelo pahulja sleti, pa hoće da vrisne i da poleti...

I onu studenu – kad se u jutra mrazna vlažni zidovi gonka skroz zaodenu injem; kad se barice slede i prave tociljajke dugačke, pa se na turu kliže il' na poleđini torbe đlačke; kada mu od čiče zime zacvokoću zubi beli i kroz nozdrve crvene baš gusta para pokulja, zabride obrazi celi, kad svojim vrelim dahom promrzle prste greje, al', sav moker i skvrčen, ne može da se smeje, te u toplu sobu beži da otud pogledom prati kako „led prozore veze“ dok stari mačak drema a on kraj njega leži...

I onu narogušenu – kad ljuti severac zazviždi, kad počne da besni krupan sneg što očas podigne smetove i zaveje sve staze i breg; ili kada padne duga noć i varoš u belinu tone, a vetar urla i klati zvona što sa zvonika zlokobno zvone...

I tako, dok razmišlja o lepoti prirode svog rodnog grada, u Petru raste plima emocija, nadolaze mu slike davne. Jedne ga okrepljuju, podižu, sokole; druge, pak, rastužuju, savijaju, bole... Njegova preterana osetljivost opominje ga da će se utopiti u moru čuvstava, ali on ipak ne odustaje od nauma da iščeprka zaostatke iz

prošlosti. Nema sumnje, Petar se baš raznežio. Da li je njegov pređašnji svet nestao u nepovrat? Da li je čitav njegov život promašen? Čime je on tome doprineo? Da li je moguće uspostaviti nešto što je vreme pregazilo?

Pitanja! Pitanja! Pitanja! Naviru kao ponornice. Pri svakom uviru u dubinama Petrove duše, pretražuju najzabitije kutke njegove nutrine. Traže zrna istine nataložene strujanjem vremena. Pri ponovnom izbijanju na površinu stvarnosti, donose mu nove zagonetke.

Čas ponovnog susreta s Borkom sve je bliži. Vrhunac Petrove uzrujanosti takođe se bliži. Gologlavi sredovečni lekar u gospodstvenom crnom kaputu gleda preda se. Očekuje da vidi poznatu priliku voljene osobe. Još je nema. Ali ona ne kasni. Drži se dogovora. Ona nikada nije zadocnila na zakazani sastanak. A on? On je nervozan. Osvće se. Ponovo gleda napred. Opet se okreće oko sebe. Na jednoj strani – gole grane, stabla sivozelene kore i mutne vode Dunava. Na drugoj – fasade starih kuća u nizu, u spletu uličica koje pozanje uprste, i retka vozila, pokoji prolaznik na trotoaru. Pred njim – pusto šetalište, izlizani sivi asfalt, dopola obnovljen, mestimično hrapav, s ponekom jamicom i ispupčenjem, naročito na površinama oko klupa, ili s ogolelom žilom korena visokog drveta.

Jedini način da neizvesnost umiri i vreme prekрати jeste da nastavi svoj unutrašnji monolog.

Petar se vraća razmišljanju. I pitanjima:

Zar sam zbog slave ostavio devojkę i prepustio je drugom iako sam je voleo svim svojim bićem? Zar je moguće da sam se svojevóljno lišio najveće radosti u životu samo da bih patio zbog sopstvene krivice? I šta može da čeka čoveka koji je žrtvovao ljubav da bi uspeo? Šta uspeo?

Zaslepljen slavom, činio sam pogrešne korake. Pre svega, odrekao sam se hrabrosti da se uhvatim u koštac s velikom istinom da je prava ljubav neuništiva... Uvukao sam se u čelični oklop samoživosti. Moja gorda spoljašnjost blistala je punim sjajem. Moja izneverena, ranjena unutrašnjost otimala se tom golemom prividu sreće. Upravo tada počela je moja patnja. Da, da, u trenutku kada je sujeta nadjačala ljubav. Kada sam potonuo u potpuno zavaravanje pameti. Kada su me prevarili gorki plodovi uspeha i doneli sulude misli o zadovoljstvu i životnoj radosti, pusta razmišljanja čija je besplodnost bila očigledna. Nezajažljiva taština odnela mi je u nepovrat najlepše godine. Moj život postao je nepodnošljivo prazan... Uprkos bogatstvu koje sam stekao... Izgubio sam bio onaj istančan osećaj za poimanje, shvatanje pravog stanja stvari. I – uprkos svim podozrenjima i sumnjama da se sa mnom nešto nepojamno zbiva, nastavio sam sa samoobmanama. Nisam uspevao da u sebi savladam nagon da samog sebe kinjim.

Moja životna priča jeste priča o uspešnom neuspehu. Prebogata karijera naučnog radnika, predavača i lekara, silne titule i počasti, uvažavanje i priznanja na jednoj strani, a, na drugoj, propali brak sa Sarom, s tom okrutnom, uobraženom,

preambicioznom pomodarkom što glumi otmenost, koja samo sebi daje na važnosti, koja prezire muškarce, i kojoj muškarci služe samo da bi od njih imala kakve koristi; zatim površne veze s nepoznatim „lakim ženskama“ na čestim službenim putovanjima po svetskim kongresima, sa ženama sumnjivog morala, podmuklim i lažljivim ali dovoljno lukavim da me namame da na njih olako potrošim dosta novca; pa ona kratka romansa s mladom koleginicom iz Pariza, čijoj draži pogleda nisam odoleo, nezaboravna veza sa ženom sa kojom sam doživeo strast koja uznosi, strast ravnu pijanstvu, strast što buja do zanosnog bezumlja, predavanje do kraja, do samozaborava – ljubav s tom prelepom Parižankom iscrpla me je i uništila do te mere da sam mesecima nakon raskida s njom izbegavao žene; zatim pokušaj da se s jednom starijom damom iz naše dijaspore u Torontu skrasim, ženom otmenom, rođenom Beograđankom, koja je sačuvala duhovnu lepotu, i bila spremna da me prihvati kao vernog pratioca, ali koja je previše držala do sebe, a od mene očekivala da joj tajno milujem svele grudi (koje je u javnosti izdašno nudila na uvid podupirući ih silikonskim protezama), a pred svetom „pridržavam lepezu“. Sve to, i još mnogo poznanstava s uglednim ljudima koji su na mene snažno uticali, sa pametnim ljudima od kojih sam naučio kako se nagon za vladanjem u domenu nauke, i želja za pobedom po svaku cenu, u naučnim krugovima ostvaruje, zapravo, kako se želja za moć utoljava. To napredovanje u poslu do neslučenih visina, baš kao i težak poraz, krah, na ljubavnom planu – dakle, sve to, i još mnogo pride, nisu mi izgleda bili dovoljni da spoznam granicu sopstvene sujete. Kome sam naudio doli sebi samom? Hraneći sujetu, ostajao sam gladan Borkine ljubavi. A sada me je strah od susreta s njom. Šta da joj kažem ako me upita jesam li srećan?

Uopšte govoreći, moj posao je unosan, moja nova kuća u Kanadi udobna i sjajno opremljena, moj dom je topao i pored surove klime, nesnosne hladnoće što me mesecima gnjavi... Vozim dobar auto, nosim skupa odela, mogu da idem na letovanja i na zimovanja kud god poželim, ali od obaveza nemam vremena za zabave i za druženja sa prijateljima... Bla, bla, bla! Koga ja to zavaravam? Ne znam da li je život koji vodim koristan i dobar, ali znam da nisam srećan. Istinu ne mogu izbeći, ne mogu joj umaći... Imam sve, a patim... Tek sada shvatam da bez patnje ne bi došla ni opomena na opasnost. Glavna opasnost? Ponovo izgubiti Borku – to je najveća opasnost. Da, ali prvo treba da je nađem.

Blaga slutnja mogućeg neuspeha još je prekrivena velom neizvesnosti.

Petar oseti da se zasitio monologa, pitanja, zaključivanja, evociranja prošlosti... Umorio se od te mešavine samoopterećivanja... Sede na onaj valjkasti direk na keju, za koji mnogi i ne znaju kako se zove, na taj stubić od mrkog, punog gvožđa, na koji su se nekada naticala užad ukotvljenih brodova, a danas uglavnom služi umornim šetačima za sedenje, ili živahnoj deci za preskakanje.

Pogleda u pravcu „Venecije“. U susret mu je dolazila sredovečna žena oblih kukova, prelepih nogu. Njihala se u hodu. Nosila je crn kaput otmenog kroja, dovoljno pristao da istakne njeno gipko, skladno građeno telo. O ramenu joj je visila crna kožna tašna. Imala je naoko urednu frizuru. Zapravo, ukrasnom šnalom pokupila je svoju sjajnu tamnosmeđu kosu u labavu punđu, ali joj je vetar „oteo“ nekoliko pramenova, pa su oni lepršali po vratu i obrazima. Iako je već prevalila pedesetu, izgledala je izuzetno dobro.

Žena neobične lepote prilazila je Petru lagano. Sitnim, odmerenim koracima. Njen pogled, stidljivo oboren, svedočio je o blagoj uzdržanosti.

Petar iznenada zadrhta. Kao da se odjednom trgao iz dubokog sna. Podiđe ga jeza po čitavom telu. Nije verovao sopstvenim očima. Godinama je Borkin pokret prepoznavao u drugim ženama, ali im je svima nedostajala ova prirodna ljupkost uspravnog držanja kojom se Borka kretala. Njeni pokreti i sada su imali istu onu draž koja mu je nekada ubrzavala puls.

Na javnim mestima, Petar se prema Borki redovno ophodio s pristojnom uviđavnošću. Da li se zbog toga i ovoga puta ustručavao da joj pokaže koliko je se uželeo? Ili je posredi bilo nešto sasvim drugo? Ne zna se. Tek, ukipio se na mestu. Borka kraj njega nakon četrnaest godina – to je stvaralo nepodnošljivu napetost. Celim svojim bićem želeo je da je zagrlji, da se prepusti stihiji, bujici osećanja, nagonu, i zaboravi na obzire.

Pred njim je stajala ona – njegova prva ljubav.

Petar ju je prosto gutao pogledom. Kao dve žeravice, one njegove krupne oči grozničavo su igrale u jamicama. I ovlažile se kao da će iz njih vrele suze poteći. I nekakav čudan osmeh zaigrao mu je na rastavljenim usnama, zatreperili mišići na glatko izbrijanom licu.

Konačno je ustao sa gvođenog stuba i, prilazeći joj raširenih ruku, prigušeno uzviknuo: „Borka! Ljubavi!“ Ona mu je poletela u susret, obisnula mu se o vrat i zaplakala. Petar nije video nijednu njenu suzu. Samo bolno grčenje usana. I primetne drhtaje obraza.

Borka se privila uz njegovo telo, čvrsto prijanjajući uza svaki pedalj njegovih grudi. Osetila je kako je snažno stežu drage muške ruke što su se svile oko njenog struka.

Nakratko su oboje zadrhtali u tom zagrljaju. Kroz dva priljubljena bića strujala je godinama prigušivana čežnja. Onda je Petar Borku nežno odmakao od sebe i, uhvativši je za ramena, njene usne naglo privukao svojim. Poljubili su se sa zaslepljujućom strašću. Zamaglilo im se pred očima. Sve se u njima pomutilo. I razum. I obzir. I kontrola nad svakim pokretom. Petar je počeo da je ljubi svud po glavi: kosi, čelu, ušima, očima, nosu, bradi... Borka je osećala njegov vrelo dah koji je godinama prizivala u snovima. Kosa joj je pucketala od pražnjenja nagomilanih

emocija što su se oslobađale u dodirima. U jednom trenutku, Petar je gricnu za uvo. Umesto bola, osetila je golicanje. Nije se mogla uzdržati od smeha...

Kada je prvo uzbuđenje prošlo, Petar joj blagim pokretom podiže bradu. Želeo je da joj vidi lice. Ona ga je netremice gledala. On joj je usnama sušio suze radosnice na trepavicama. Ljubio je u obraze i šaputao umilne reči.

Ćutke ju je posmatrao. I ona njega. Onda joj se na usnama pojavio lak smešak. Odmerila ga je onim svojim krupnim bademastim očima. Od glave do pete. Kažiprstom mu je sa slepoočnica pomerila nekoliko pramenova kose, tiho primetivši: „Kosa ti je prošarana sedinom, al' ti lepo stoji.“

U tom Borkinom gestu bilo je neke dirljive intimnosti.

* * *

Ljubavi nikada dovoljno. Verujmo u nju.

SREĆNA NOVA 2016. GODINA!